

LAWLESS v. IRSKA

(Eur. Court H.R., 1. 7. 1961, Series A no. 3)

1. [...] Gospod R. Lawless v svoji pritožbi zatrjuje, da je v njegovem primeru Republika Irska prekršila Konvencijo. Med 13. julijem in 11. decembrom je bil brez sojenja zaprt v vojaškem taborišču na ozemlju Republike Irske. [...]

2. - 3. [...]

4. Gospod R. Lawless je pred Komisijo priznal, da je bil član IRA (Irske Republikanske Armade) [...]

5. - 11. [...]

[...] Zakon iz leta 1940 daje Državnim ministrom posebna pooblastila pridržanja brez sojenja, „če, vedno in kadarkoli Vlada izda in objavi razglas, ki določa, da so pooblastila, določena v tem delu zakona nujna, da se zaščiti javni red in mir [...]”.

12. - 19. [...]

20. Gospodu R. Lawlessu je prostost ponovno odvzel policist Connor 11. Julija 1957, ko se je pri Dun Laoghairi vkrcaval na ladjo za Anglijo. 24 ur je bil pridržan na policijski postaji v Bridewellu v Dublinu kot osumljen član IRA.

[...]

12. julija 1957 je glavni višji policijski inšpektor odredil, da naj se gospod R. Lawless pridrži za nadaljnje obdobje 24 ur, ki bi se končalo 13. julija 1957. 13. julija 1957 ob 6. uri [...] je bil z bridewellske policijske postaje premeščen v vojaški zapor v Curraghu, grofija Kildare. [...] Vročena mu je bila kopija odredbe o pridržanju, v kateri je Minister za pravosodje ugotovil, da je bil gospod R. Lawless po njegovem mnenju vpleten v aktivnosti proti državni varnosti, ter zanj odredil odvzem prostosti po zakonu iz leta 1940. [...] Iz vojaškega zapora je bil gospod R. Lawless 17. julija 1957 premeščen v tabor za internacijo v Curraghu, ki predstavlja del Vojaškega taborišča in vojašnic v Curraghu v grofiji Kildare, kjer je bil skupaj z okoli 120 osebami pridržan brez obtožnice ali sojenja do 11. decembra 1957, ko je bil izpuščen.

21. - 25. [...]

26. [...] Gospod R. Lawless je podal vlogo Evropski komisiji za človekove pravice, v kateri je zatrjeval, da sta njegova odvzem prostosti in pridržanje po zakonu iz leta 1940 brez obtožnice ali sojenja kršila Konvencijo. [...]

27. [...] Sodišče mora najprej povedati, da so pravila, postavljena v 1. (c) odstavku 5. člena ter v 6. členu vsako zase nerelevantna v pričujočem primeru, prva zato, ker gospod R. Lawless ni bil zaprt zaradi „nepokoritve zakonitemu ukazu sodišča”, druga pa zato, ker proti njemu ni bilo kazenske obtožbe. [...]

28. [...] Sodišče mora odgovoriti na vprašanje, ali [...] se besedna zveza „potreben zato, da bi osebo privedli pred pristojno oblast” v 1. (c) odstavku 5. člena nanaša samo na besede „ob utemeljenem sumu, da je storila kaznivo dejanje” ali tudi na besede „kadar je to utemeljeno nujno zato, da bi preprečili storitev kaznivega dejanja”.

29. [...] Omenjena določba dovoljuje odvzem prostosti samo, kadar je tak odvzem opravljen, da se oseba privede pred pristojen sodni organ, ne glede na to, ali je taka oseba oseba, ki je utemeljeno osumljena kaznivega dejanja ali oseba, ki bi ji bilo razumno preprečiti storitev kaznivega dejanja ali beg po storjenem kaznivem dejanju.

[...] 1. (c) odstavek 5. člena je treba brati v povezavi s 3. odstavkom istega člena, s katerim skupaj tvorita celoto. [...] 3. odstavek izrecno pravi, da je treba „vsakogar, ki mu je bila odvzeta prostost v skladu z določbami tč. c 1. odstavka tega člena, takoj privedi pred sodnika [...]”.

[...] Če konstrukcija Sodišča glede zgoraj omenjenih določb ne bi držala, bi bila vsakomur, osumljenemu pripravljanja poskusa kaznivega dejanja, lahko odvzeta prostost in bi bil lahko pridržan za nedoločen čas zgolj na podlagi upravnega akta, pri tem pa tega ne bi mogel uveljavljati kot kršitev Konvencije. [...]

30. [...] Pokazano je bilo, da pridržanje gospoda R. Lawlessa od 13. julija do 11. decembra 1957 ni bilo opravljeno, „da bi osebo privedli pred pristojno oblast”, in da med svojim pridržanjem ni bil priveden pred sodnika zaradi sojenja „v razumnem roku”. [...] Pridržanje po [...] irskem zakonu iz leta 1940 je nasprotovalo 5. členu Konvencije. [...]

Sodišče soglasno zaključuje, da 5. in 6. člen Konvencije nista nudila podlage za izvensodno pridržanje gospoda R. Lawlessa od 13. julija do 11. decembra 1957. [...]

Sodišče soglasno zaključuje, da je bilo pridržanje gospoda R. Lawlessa od 13. julija do 11. decembra 1957 utemeljeno na pravici do razveljavitve pravic, ki jo je irska vlada v skladu s 15. členom Konvencije pravočasno opravila.